

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputatio || excellentium. D. doctoru[m] Iohannis Eccij &
|| Andre[a]e Carolostadij q[uae] cepta est Lipsi[a]e ||
XXVII. Iunij. An. M.D.XIX.**

**Eck, Johannes
Karlstadt, Andreas**

[Erfurt], 1519

VD16 E 320

Eccius.

urn:nbn:de:hbz:466:1-32477

De Indulgentiis.

Die vndecima Julij que fuit dies Lune.
Eccius.

In primis antequam descendam in hanc disputationem Indulgentiarum preffor non esse meatis mee: aut positum velle hac mea disputatione contrauentur mandatis summi pontificis quibus mandat in Decreto incipiente Cum postquam non debere defendi vel predicari primum certis punctis de Indulgentiis sub pena excommunicationis, sed magis esse sententiam mee defendere veritatem in eodem Decreto approbatas. Quo sic prefato accedo ad impugnandam conclusionem vnde dicitur sunt vitium boni operis, quare non videtur bene dicitur quod hoc affirmantes insistant, hoc probatur. Quia ecclesia in iis que sunt fidei non errat et que respiciunt animarum salutem, immo vt s. Cyprianus ait, Deus non permittit maiorem partem clericorum errare sed in conciliis generalibus per vniuersitatem clericorum tam a trecentis annis Indulgentie reputate sunt vitium et pie Christianis. Ad pariter in concilio vniuersali vbi approbatae sunt date per Urbanum .4. per venerabilem Eucharistie venerabilem, nam consilium hanc addidit rationem motiuam vt Christi fideles essent magis parati ad obsequia venerationis et honoris sacramento impendenda. Sic Innocentius in concilio generali vbi vtilissimam constitutionem Omnia vniuersa a tota ecclesia receptam edidit, de Indulgentiis quoque disposuit hospitaliorum dicens, Inlargimus vobis in remissione peccatorum quatenus de bonis vobis collatis gratias et subsidia charitatis erogatis, vt per subventionem vestram ipsorum inopie solatur et vos preponat et alia que domino inspirante feceritis ad eterna possitis gaudia peruenire. In eodem quoque Concilio limitata fuit Inferiorum prelatorum Indulgentiarum dandi potestas, que in Lugdunensi concilio deinde fuit approbata. Sed si Indulgentie essent vitium boni operis et Christianis inutiles, quid opus esset collatione vitium operis minuire in inferiori prelato et perferre in plenitudine potestatis? Accedit quod laudabile Constantiense consilium, quod et inter errores damnauit Indulgentiarum contempsit, contulit Indulgentiam omnibus in Concilio existentibus et sexta sessionibus: Ad fuisse bona opera tantorum patrum inquinare et inficere, et Beron quereuerendum patrem illustre theologum appellat, sicut fuit verum et bonum studiosissimum, is decidit Indulgentiarum remissionem non esse punitendam seu premissam, sed deuote amplectendam in fide spe et charitate nostri Ihesu Christi qui talem potestatem clauis ecclesiasticarum dedit hominibus. Constat enim quod fructuosos paribus non imitens hec Beron Sic et alij sancti et optime existimatis vniuersi spe datarum Indulgentiarum voluerunt que a beato Gregorio quoque date sunt ante nonagenos annos et Paschasio ante sexcentos annos. Unde sola tanti patris auctoritas debet quilibet Christianum mouere vt credat Indulgentias esse vitium Christianis. Quis non ignoret quod wilhelmus Altsidorensis referat non deuisse qui etiam viuente beato Gregorio sancto patri in Indulgentiis dixerunt. Porro hoc addam. Si Indulgentie sunt vitium boni operis hoc potissimum meo arbitratu ex eo suspicari possem quod sunt satisfactorie, sed per opus satisfactorum non metumur quod si non esset satisfactorum, alioquin preter nos nulla facere opera satisfactoria, ne merita nostra per isto statu minueremur. Sed in benedictionibus: sed emanantes de benedictionibus quoque mereamus. Sed hic audiam reuerentiam patrum celebratis per Bonifacium: Clemen: 6. Urbanum .6. Nicolaum .5. integerrimum et doctissimum pontificem Sixtum .4. et quod communis consensus Christianissimorum regum et principum per passagium et cruciatis. Summi pontificis plenissima sepe dedit Indulgentiam.

ergo fides ecclesie sit indefectibilis p qua Chriftus rogauit vt non deficeret. Luce. 22. 2. pollicitus est se nobiscū esse omnibus diebus vsq; ad consummationē seculi Matth. 28. Non est admittendū ecclesiam cum anima rē pnicie tanto tpe errasse 2 q; decreta Summorum pon: ab omnib; cōmunionē ecclesie sancte habēs sibus sunt acceptanda. vt ait Grego: can: preceptis. 12. dist: Item can: omnia decreta. 24. quest: 1. cum multis cōcordantibus 2 pontifex modernus sub pena excoicatiois late sententie definitur indulgentias esse vtilis ad penā pctis debitā ijs qui charitate surgente membra sunt Chrifti delendam. Et q; huius modi remissio ex merito Chrifti et sanctorū auctoritate summi pontif: quasi cōs penset. His omnibus p sua sum volo Chriftiano fidelē Indulgen: non esse viciū boni opis. nec dicere indulgen: Chriftiano esse vtilis esse in infante. quod nihil aliud est q; dicere totū clerum in ecclia tanto tpe infanuisse.

Martinus.

¶ Duodecim argumentis impugnat egre: d. d. conclusionē meam vnde dicitur. Ad que p̄iū q; r̄ideam. Primo diluam illud q; infanta esse dixi haberi indulgentias bonas Chriftiano. esseq; eas viciū boni opis. Dico ergo q; p̄beta Psal: 39. audeat infantas falsas appellare et Psal: 118. Iniquorum fabulationes sp̄as traditōes hoim que de se nō erant male nisi q; malam fiduciam aduersus iusticiā dei prestabāt insipientib; 2 quanto magis infanta est indulgentias que neq; p̄cepte neq; cōsulte sunt neq; necessarie ad salutem. imo remissioes sunt bono:ū multoꝝ opm haberi pro bono Chriftianoꝝ? Cum omne bonū n̄m 2 necessariū ad salutem p̄bensum sit in p̄ceptis 2 cōsilijs. imo amplius dico. quādo saluberrima dei lex teste Ezechiele et apostolo Paulo Ro: 7. non est bona homini. imo occasio peccati. sola autē grātia bonū est Chriftiano. quanto magis indulgentie que necum cum gratie sed nec cum legis vilius bonitate villo modo compari possint: cum sint nihil 2 p̄uatio quedā bonoꝝ operū. haberi debent pro bono Non q; noxias aut p̄nitiosas arbitret vt dicitur mus. q; ē egre: d. d. dicit. Primo ecclesiam in ijs que sunt fidei non errare nec in ijs que respiciunt animarū salutem. recte dicit sed tales non sunt indulgentie vt ¶ Qd autē Cyprianus dicit deum non p̄mittere q; malo: pars cleri (dicitū est) erret vident ipse quid dixerit. Certum est qd tpe Arriane p̄fidei malo: pars et ceteroꝝ episcopoz 2 doctoꝝ viroꝝ errant in tanto articulo fidei. adeo vt nullus catholicus ep̄s ferme resideret in cathedra sua.

¶ Qd dicit in concilijs ḡn̄alibus 2 trecentis annis ihabitas indulgen: vtilis e p̄ias Chriftians. 2 in concilio wienensi approbatas. quas Urbanus. 4. pro reuerentia venerabilis Eucharistie in fidelibus exortanda largitus est. Hideo nūq; negauit esse vtilis indulgen: sed non Chriftians. hoc est feruide agentibus Chriftū secundū nomē suum amantib; 2 querentib; ijs est ingrata est remissio operū. grātia vero imposito operū. Secundo dico q; in ijs rebus nō est respicienda p̄sona vilius siue Concilij siue pape. sed quid dicat. p̄ferim q; h̄c ers tot: de indulgen: vt in re nō necessaria non est periculosus ceteris tñ parib; hoc est si sciāt eas esse nō necessarias nec in eas confidant.

¶ Ad sc̄dm de Concilio ḡn̄ali 2 Innocen: 3. qui in iūxit p̄ dispositōe hospitāli orū vt in remissionē pctōꝝ p̄ferrent grātia subsidia 2c. Dico me adhuc nō in s telligere hoc verbū pape. cū remissio pctōꝝ m̄hi videat esse aliud q; indulgentias atq; si esset idem dico sicut prius.

¶ Ad tertū de Lugdunens. Concilio in quo approbata dicit 2 limitatio p̄ntis p̄ferendi indulgen: inferoꝝ platoꝝ. Admitto totū. q; aut sequit Si essent in s vtilis non fuisse necessariū collationē viciū opis m̄nuere in inferoꝝ: p̄latis. Dico indulgentias esse vocatas a me viciū opis sc̄dm qd impugnat sum e d. d. conclusioe mea. 42. in Resolutorio. vbi sic dicit. Nō q; venie sint male 2 noxie sed q; abusus quersus nocet. dū tale opus nō facerent nisi venie essent. Sic est